

1950-1980 Arası Cumhuriyet Dönemi Romanı

1. Aşağıdaki parçaların hangisinde anlatıcının bakış açısı diğerlerinden farklıdır?

- A) Burada, bu yaprakların üstünde gecelemeyi geçirdi aklımdan. Yumuşacık... Oturduğu yerden kalkamayabilirdi de. Sonra "Olmaz!" dedi kendi kendine.
- B) Kayalıklar azıcık ötedeydi. Kayalara doğru büyük bir hızla yeniden koşmaya başladı. En yüksek kayanın altındaki çınar ağacına vardı.
- C) Sapsarı altın renkli, kırmızı damarlı yapraklar ağacın dibini doldurmuş, gövdeyi yarı beline kadar örtmüştü. Kuru yapraklar hışırtı hışırtı ediyordu.
- D) Yüzü ufacıktı. Kupkuru bir yüzdü. Gözleri kocaman, kahverengiydi. Teni güneşten yanmıştı. On birinde gösteriyordu. Ayakları yalındı.
- E) Kayaların arasından incecik bir keçi yolu geçiyordu. Ona girdi, koşmaya başladı. Kaya, çalı, taş yığınları arasında koşuyordu.

2. Çeşitli konuşmalarında hikâye ve romanlarını "ilk sosyal endişe" ile yazmaya oturduğunu ancak yazma sırasında "sanat endişesinin, yakasına yapıştığını" söyleyen Samim Kocagöz, genellikle düz ve kuru bir anlatımla yazar. Ancak, Yılan Hikâyesi adlı romanında yer yer " - - - " şeklinde sanatlı betimlemelere de rastlanmaktadır:

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) Ağları çeken köylünün sesi
- B) Yıkık duvarların üzerindeki yığınlar
- C) Gölün dört başındaki bütün köyler
- D) Güneşin altın ışıklarıyla boyanan göl
- E) Şu bağın altındaki otuz dönüm tarla

3. Romanlarından birkaçını (Sağırdere, Esir Şehrin İnsanları) gazetelerde takma adla yayımladı. Yorgun Savaşçı adlı romanı ile Yunus Nadi Roman Armağanı'nı (1968), Devlet Ana romanı ile de Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü kazandı (1968).

Bu parçada kısaca tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Hançerlioğlu B) Kemal Bilbaşar
- C) Kemal Tahir D) Orhan Kemal
- E) Yaşar Kemal

4. Orhan Kemal, hikâyelerinde olduğu gibi, romanlarında da konularını içinde yaşadığı, yakından tanıdığı çevrelerden almıştır. Yazar, çok çeşitli çevreleri ve oralarda yaşayan çeşitli insanları işlemiştir. Bunlar gazete haberlerinden ve kitaplardan çıkarılmış masabaşı ürünleri değildir, yazarın yakından tanıdığı yerler ve kişilerdir; canlılığını, hayata yakınlığını oradan almaktadır.

Bu parçada sözü edilen yazarın aşağıdaki akımların hangisinden etkilendiği söylenebilir?

- A) Klasisizm B) Realizm
- C) Romantizm D) Egzistansiyalizm
- E) Sürrealizm

5. Gözümden kıskanır oldum kızımı. Yemedim, yedirdim; giymedim, giydirdim. Anasızlık ne, hissettirmedim. Kurt gibi yabancı olsun, erden yılmasın istedim. "Bileğini olur olmaz yiğit bükemesin." dedim de öyle yetiştirdim.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen babanın belirgin bir özelliğidir?

- A) Sabırlıdır. B) Açık sözlüdür.
- C) Hoşgörülüdür. D) Cesurdur.
- E) Fedakârdır.

6. Dikenlidüzü'ne beş kadar köy yerleşmiştir. Bu beş köyün beşinin de insanları topraksızdır. Bütün toprak Abdi Ağa'nındır. Dikenlidüzü, dünyanın dışında, kendine göre apayrı kanunları, töresi olan bir dünyadır. Dikenlidüzü'nün insanları, köylerinden gayrı bir yeri bilmezler. Düzlükten dışarı çıktıkları pek az olur. Dikenlidüzü'nün köylerinden, insanlarından, insanların ne türlü yaşadıklarından da kimsenin haberi yoktur. Tahsildar bile iki üç yılda bir uğrar. O da köylülerle hiç görüşmez, ilgilenmez. Abdi Ağa'yı görür gider.

Bu parçada sözü edilen mekânın özellikleriyle ilgili,

- I. Toprak evlerden kurulu kalabalık bir yerdir.
- II. Kendine mahsus gelenek görenekleri vardır.
- III. Geniş, verimli tarla, bağ ve bahçelerle çevrilidir.
- IV. Torosların eteklerine yakın bir bölgede kurulmuştur.

Çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II.
- D) II ve IV. E) III ve IV.

7. – Ben de kaçtım oradan. O köye gideceğim. Beni ora-
da bulamaz Abdi Ağa. O köyde bir adamın çiftini sürerim.
Çobanı olurum. İsterse oğlu da olurum.

“Oğlu da olurum.” derken Süleyman’ın gözlerinin içine
baktı. Memed duygulanmıştı. Bir kelime daha söylese ağ-
layacaktı. Onun için Süleyman, Abdi Ağa lafını değiştirtti:

– Bana bak İnce Memed, madem böyle, sen benim evde
kalsana.

İnce Memed’in yüzü ışıldadı. Bir sevinç dalgası onu tepe-
den tırnağa ürpertti.

Bu parçayla ilgili,

- I. Diyaloglara yer verilmiştir.
- II. İnce Memed Abdi Ağa’dan kaçmaktadır.
- III. Süleyman, ağız özellikleriyle konuşturulmuştur.
- IV. Olaylar kahraman anlatıcı bakış açısıyla anlatılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II.
D) II ve III. E) III ve IV.

8. “Dudaklarında hep o suçlu gülümseme, yorgun gözlerin-
de hep o dalgın bakışlar vardı. Kunduraları çok eskimiş,
paltosunun sağ cebi sökülüp sarkmıştı.”

**Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki anlatım biçi-
miyle yazılmıştır?**

- A) Kirli beyaz şalvarın altında çarık, sırtlarında yıkana
yıkana sararıp solmuş bir mintan, arkalarında da yerli
bezinden büzgülü torbalar... Torbanın da üstünde dü-
rılmış bir pösteği...
- B) Birçoğu arkalarında pazara odun getirir, ellerine de ya
yumurta sepeti alırlardı ya da yoğurt bakracı. Kurtuluş
Savaşı yıllarında hemen hemen köylerden tek bir er-
kek bile inmezdi pazara.
- C) Buraya niçin mi geldim? İnsandan, toplumdaki
yıldırım, korktuğum, kaçtığım için değil. Tükendiğime
inandığım için hiç değil. Belki de yeniden başlamak,
yeniden doğup yaşamak, büyüüp yaşlanmak için...
- D) “Adapazarı’na gitmek zorundayım.” dedim. “Şu kadar
yıldır bugünü bekledim. Ağabeyimin gönderdiği harç-
lıkla okudum yatılı okullarda. Bu yaştan sonra ondan
bir kuruş bile isteyemem.
- E) Bir memlekete düşman girdi mi, millet yediden yet-
mişe ayaklanır. Bu bakımdan vatan kurtarmak kolay!
Zor olan hür yaşamak... Bolluk içinde...

9. **Kemal Tahir, kendisiyle yapılan bir röportajda şöyle
 demiştir:**

“Anadolu halklarının devlet kurucu ve yaşatıcı özelliği bu-
gün de sapasağlam duruyor.” Yazarın “Devlet Ana” adlı
romanında da “Anadolu tükenmez insan kaynağıdır. İn-
sanın zanaatı da görüldüğü gibi, köylülük değildir, devlet
kuruculuğudur.”

**ifadesi geçtiğine göre Kemal Tahir’le ilgili aşağıdaki-
lerden hangisine ulaşılabilir?**

- A) Eserlerinde ağır ve sanatlı bir dil kullanmıştır.
- B) Düşüncelerini eserlerine yansıtmıştır.
- C) Eserlerinde tarihî gerçeklerden uzak durur.
- D) Toplumsal olaylardan etkilenmiştir.
- E) Eserlerinde gerçeklerden çok, hayallere önem verir.

10. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, romanlarında Tanzimat’tan
sonraki Türk toplumunun çeşitli devirlerde karşılaştığı
iktisadi değişimleri yansıtır. Sanatçı, 1949-1950 yılları
arasında yazdığı ve yayımladığı iki ciltlik Panorama adlı
romanının bir yerinde bir kahramanını şöyle konuşturur:
“- - - - -”

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangi-
si getirilmelidir?**

- A) – Bize komutanlık etmedi ama yamandır gayet. Çan-
akkale Boğazi’imiz Alaman’ın paşasına kalsaydı, yan-
dıktı Beyim. Alaman’ın paşası İngilizlerin çıkacağı yeri
büsbütün yanlış hesaplamış. Askeri beriye biriktirmiş.
- B) – Simeranya’da her seviyeye göre okuma salonla-
rı, laboratuvarlar, atölyeler, müzik, tiyatro ve sinema
vardır. Her yaşta insan bunlara devam eder. Merak
ettikleri her mevzuyu kendileri etüt eder ve öğrenirler.
- C) – Siz de kabul edersiniz ki her şeyi olduğu gibi söy-
lemek mümkün değildir. Sözü yarıda bırakmaktansa
vaktinde iyi tasarlamak, okuyucu ile anlaşacağınız
noktaları seçmek gerekir. Çünkü samimiyet tek başı-
na olan bir iş değildir.
- D) – Şu hâlde arkadaşlar, bilmemiz gerekir ki memleketi-
mizin ekonomik kalkınma davası, Millî Kurtuluş Sava-
şı’mızın ikinci safhası demektir ve menfaat kaygıları-
mızı unutarak uzun bir süre için türlü mahrumiyetlere
katlanarak el birliğiyle başarmak mecburiyetindedir.
- E) – 10 Temmuz... Yıl 1908... Duyduk ki hürriyeti almışız.
İnanmadık. “Bir de yalan çıkarsa ölürüz!” dedik. Telg-
rahaneye koştuk ki doğru. İnadık, deliye döndük.
Birbirimize sarılıp ağlaştık.

